

Bożena Drachel
Anna Dziewit
Iwona Forszpaniak
Marzena Rogan
Justyna Tiahnybok

REJS W NIEZNANE

Krąg tematyczny: W wodzie

Cele

Dziecko:

- rozwija umiejętność działań w nowym środowisku,
- rozwija umiejętność wypowiedzania się i wnioskowania,
- potrafi sformułować zdania na określony temat,
- ćwiczy znajomość zasad ortograficznych,
- doskonali umiejętność organizowania wspólnego wykonania zadań,
- rozwija umiejętność obserwowania i analizowania zjawisk,
- umie w kilku zdaniach przedstawić swoje spostrzeżenia z obserwacji,
- aktywnie uczestniczy w grach i zabawach zespołowych,
- umie współdziałać w grupie,
- potrafi słuchać, wyciągać odpowiednie wnioski, formułować i zadawać pytania,
- potrafi dostrzec związek między treścią przeczytanego tekstu a obserwacjami,
- kształtuje odpowiedzialność za wykonanie przydzielonych zadań,
- rozwija logiczne myślenie,
- interpretuje plastycznie otoczenie inspirowany doświadczeniem i przeżyciami.

Metody pracy: drama, praca z tekstem, rozmowa, ćwiczeń, problemowa, obserwacja, pokaz, pomiar, słowna, działalności praktycznej

Formy pracy: zbiorowa, grupowa, indywidualna, indywidualna zróżnicowana

Środki dydaktyczne: materiały metodyczne wydawnictwa DIDASKO do klasy drugiej: *Zajęcia empiryczne, Zajęcia plastyczne, Muzyka do śpiewania i słuchania* + kasety, termometry, pojemniki z wodą o różnej temperaturze, naczynie z wodą, plastelina, butelki z korkiem, laka, skrzynia, modele statków, muszle, zdjęcia, książki o tematyce morskiej, bibuła

Umiejętności kluczowe:

- efektywne współdziałanie w zespole, skuteczne porozumiewanie się (prezentowanie własnego punktu widzenia i uwzględnianie zdania innych), organizacja i planowanie własnego uczenia się, operowanie informacjami,
- skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, twórcze rozwiązywanie problemów i efektywna praca w zespole,
- organizacja, planowanie i ocenianie, komunikacja uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel.

Przebieg zajęć:**WPROWADZENIE:**

(Uczniowie w marynarskich czapczkach zrobionych techniką orgiami, nauczyciel w kapitańskiej czapce. Klasa przypomina morze, a środek Sali pokład statku)
Muzyka – odgłosy morza, np. szum, plusk. Do klasy „wpływa” kapitan – nauczyciel i śpiewa piosenkę pt. „Palcem po mapie”. Uczniowie – majtkowie wtórują. Po piosenke następuje powitanie.

K: – *Ahoj, majtkowie, co u was słychać? – Właśnie wracam z wakacyjnego rejsu, mam dla was niespodziankę, oto ona.* (Pokazuje skrzynię).

Uczniowie podchodzą i oglądają ją stwierdzając, że jest zamknięta.

K: – *W czasie rejsu zgubiłem klucz, szukając go wyłowilem tę oto butelkę. Coś w niej jest. Sprawdźmy to.*

Uczniowie odkorkowują butelkę, wyciągają z niej kartkę z tekstem:

„Jest to zaczarowana skrzynia,
jej wieko otworzy się samo,
jeśli wypowie się hasło: REJS W NIEZNANE.”

CZĘŚĆ GŁÓWNA:

Po wypowiedzeniu hasła – tematu lekcji wieko skrzyni unosi się, a w jej wnętrzu ukazują się uczniom różne modele statków, muszle, zdjęcia, książki o tematyce morskiej.

K: – *Co to jest? Z czym to jest związane?*

Spontaniczne wypowiedzi uczniów, np.: „Są to różne modele statków”. „Związane jest to z podróżami po morzu”. „Są to pamiątki z rejsu”.

K: – *Czy chcecie wyruszyć ze mną w rejs w nieznane?*

Ucz.: – *Tak.*

K: – *Wybierzcie sobie wygodną pozycję, zamknijcie oczy.* (bajka relaksacyjna).

„Wyobraźcie sobie, że jesteście na statku. Wypływamy w rejs w nieznane. Jest bezpiecznie. Dookoła nas jest niebieskie morze. Na bezchmurnym niebie świeci słońce. Czujemy zapach bryzy morskiej. Statek lekko kołysze się na falach. W oddali słychać krzyk mew podrywających się do lotu z każdym podmuchem wiatru. Jesteś spokojny, spokojnie oddychasz i wsłuchujesz się w delikatny szum morza. Wiatr łagodnie chłodzi twoje czoło. Czujesz rozchodzące się w tobie przyjemne uczucie ciepła. Zasy-piasz na chwilę, ale nawet przez sen słyszysz łagodne kołysanie morza. A teraz powoli otwieracie oczy. Przeciagacie się i macie ochotę na dalszy rejs.”

K: – *Co czuliście podczas rejsu?*

Wypowiedzi uczniów.

K: – *Nasz statek zakotwiczył na nieznanym wyspie. Tradycją marynarzy jest pisanie życzeń – listu, umieszczenie go w butelce i wrzucenie do morza. Spróbujcie teraz to wykonać (uczniowie piszą listy, umieszczają w butelce i „wrzucenie do morza”) – może za kilka lat ktoś wyłowi je.* (Chętni uczniowie odczytują swoje listy).

K: – *Skoro jesteśmy na tej wyspie, może byśmy ją zwiedzili.* Ćwiczenia Weroniki Sherborn.

„Idziemy na wyspę cichutko na palcach. Wysoko unosimy kolana, aby przejść przez leżące pnie drzew. Na wyspie są zarośla, musimy przejść pod nimi – czworakowanie. Jesteśmy na miejscu – masujemy zmęczone nogi. Wykorzystujemy uroki wyspy dla odpoczynku i zabawy – kąpiel – ćwiczenia w ciągnięciu się za ręce i nogi lub „wózki” – osoba w klęku podpartym, druga kładzie się w poprzek unosząc ręce i nogi – huśtamy się na linach – w trójkach. Wracamy na statek przez tunele z zarośli – dwie grupy naprzeciw siebie tworzą tunele, przechodzimy przez tunele. Zbieramy „skarby” na wyspie – skłony.”

K: – *Zwiedziliśmy wyspę, a teraz czas na powrót. A jak myślicie, dlaczego statek nie tonie, tylko unosi się na wodzie?*

Wypowiedzi uczniów.

K: – *Aby dokładnie to zobrazować zrobimy doświadczenie.*

„Do naczynia z wodą wkładamy kulkę z plasteliny i statek. Plastelinowa kulka tonie, a łódka unosi się na wodzie, mimo że obie ważą dokładnie tyle samo i są z tego samego materiału. Łódkę możemy jeszcze obciążyć metalowymi spinaczami, a i tak będzie pływać. Wniosek z doświadczenia (na pewno sam się nasuwa), nie ciężar decyduje o pływaniu, ale gęstość przedmiotu, tzw. stosunek masy danego ciała do jego objętości. Plastelinowa kulka wypiera bardzo mało wody, zatem działa na nią nikła siła wyporu. Plastelinowa łódka ma dużo większą objętość, wypiera więcej wody i działa na nią siła wyporu wody (skierowana ku górze), unosząca ją na powierzchnię. Statki pływające po morzach i oceanach mają ogromny ciężar, ale też objętość tak dużą, że ich gęstość jest mniejsza od gęstości wody i dlatego pływają.”

K: – *Skoro już wiemy dlaczego statek nie tonie, to może zastanowimy się nad temperaturą powietrza i wody. Czy są one takie same, czy się różnią?*

Uczniowie odczytują z termometru temperaturę powietrza i mierzą temperaturę wody przygotowanej w trzech pojemnikach (gorąca, ciepła, zimna). Następnie porównują, różnicują otrzymane wyniki.

K: – *Tak intensywnie pracowaliśmy, że nie zauważyliśmy zbliżającego się lądu. Nasza podróż dobiega końca. Na pamiątkę z rejsu, ze zgromadzonych na wyspie „skarbów” zrobimy upominki dla najbliższych (Praca dowolna uczniów). Prezentacja prac.*

ZAKOŃCZENIE :

Wspólne śpiewanie piosenki pt. „Powrót”.

„Palcem po mapie”

sl. Stanisław Karaszewski
muz. Jerzy Smoczyński
aranż. Andrzej Nowak

Głos solo

Fortepian

1

D⁶₄ A7 D

4

D D A7

Lu - bie wę - dro - wać pa - lcem po ma - pic,

7

A7 D D

w mo - rzu nu - rko - wać tkwiąc na ka - na - pic, lu - bie się wspi - nać,

The musical score consists of two systems. The first system (measures 10-12) features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. Chords G, Em, A7, A7, and D are indicated above the vocal line. The lyrics are: "zwła - szcza nad ra - nem, w gó - ry na ma - pie na - ma - lo - wa - ne!". The second system (measures 13-15) continues the piano accompaniment with chords D⁶ 4, A7, and D. Measure numbers 10, 13, and 13 are marked at the beginning of their respective systems.

„Palcem po mapie”

I. Lubię wędrować palcem po mapie, w morzu nurkować, tkwiąc na kanapie, lubię się wspinać, zwłaszcza nad ranem, w góry na mapie namalowane!	III. Nad moją mapą jestem olbrzymem, przez oceany w chwilę przeptę. W siedmiomilowych butach pocłapię na świata koniec po mojej mapie!
II. Śnię o podróżach w dalekie kraje, tam gdzie panują dziwne zwyczaje, gdzie głów są łowcy i kanibale, ja się nie boję wcale a wcale!	

„Powrót”

śl. Stanisław Karaszewski
muz. Urszula Smoczyńska
aranż. Andrzej Nowak

Cm Gm7 Cm Gm7 Cm Gm7 Cm Gm7

Głos solo

Fortepian

Cm A $\flat$ B Fm G7

3

na - mi cy - klon, gro - żny sztorm Hej, po - daj li - nę Dżo - ny! Wra

Fm Cm B Gm Cm

5

ca - my do ro - dzi - nnych stron. Hej, cią - gnij li - nę, Dżo - ny! Wiatr

Cm Ab B Fm G7

7

po - rwał za - gle, zła - mał masz. Hej, po-daj li - nę Dżo - ny! To

Fm Cm G9 Cm

9

cuł, że prze - trwał o - kręt nasz. Hej, cią - gnij li - nę, Dżo - ny! Choć

B G7 Cm Gm7 Cm

11

Hej, cią - gnij li - nę, Dżo - ny! Hej, cią - gnij li - nę, Dżo - ny!

Gm7 Cm Gm7 Cm

13

Hej, cią - gnij li - nę, Dżo - ny.

13

Gm7 Cm Gm7 Cm

Hej, ciągnij linę, Dżony.

„Powrót”

I.

Za nami cyklon, groźny sztorm.
Hej, podaj linę Dżony!
Wracamy do rodzinnych stron.
Hej!, ciągnij linę Dżony!

II.

Wiatr porwał żagle, złamał maszt.
Hej, podaj linę Dżony!
To cud, że przetrwał okręt nasz.
Hej, ciągnij linę Dżony!

III.

Choć morski potwór połknął ster.
Hej, podaj linę Dżony!
Dziurawy kadłub, niczym ser.
Hej, ciągnij linę Dżony!

IV.

Lewiatan w głębię wciągnąć chciał.
Hej, podaj linę Dżony!
Lecz nieboraczek pecha miał.
Hej, ciągnij linę Dżony!

V.

Za nami strach i podły los.
Hej, podaj linę Dżony!
Już srebrnych groszy pełen trzos.
Hej, ciągnij linę Dżony!

VI.

Choć od rozstania minął wiek.
Hej, podaj linę Dżony!
Wracamy na rodzinny brzeg.
Hej, ciągnij linę Dżony!

VII.

Odeszły z wiatrem chwile złe.
Hej, podaj linę Dżony!
Czas witać żonkę, dziatki swe.
Hej, ciągnij linę Dżony!

VIII.

Za nami cyklon, groźny sztorm.
Hej, podaj linę Dżony!
Wracamy do rodzinnych stron.
Hej, ciągnij linę Dżony!

bis